

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КЗИЛ УЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

45-ЙИЛ ЧИҶИШИ
№ 121 (12.474)

Шанба, 25 май 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

Москва. В. И. Ленин номли марказий стадион. Совет-Куба дўстлиги митинги президиумида.

М. Скрухина ва А. Пахомов фотоси.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ВА КУБА РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚЛАРИНИНГ
ДУСТЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН МИТИНГ

Стадионда: «КПССга шон-шарафлар!», «Вива Куба!», «Фидель-Хрущев!» деган табрик хитоблари янграй.

Кузьмин, Басов, Пастухов ўртоқлар қардош Куба халқининг марксизм-ленинизм ўлмас идеяларини амалга ошириш учун курашда, Кубада социализм

18

23 майда Катта Кремль саройида Совет-Куба Қўшма баёнотини имзолаш маросими бўлди.

Совет-Куба қўшма баёнотини имзолаш вақтида совет ва чет эл матбуоти, радио телевидение ва кинохрониканинг кўп вакиллари бор эди. (ТАСС).

Москва, Кремль. 1963 йил 23 май

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, 23 май 1963 йил. Фидель Кастро шарафига Кремльда қабул маросими. Сўрагач: Н. С. Хрущёв, Фидель Кастро ва Д. И. Брежнев ўзлараро азият меҳнатига юксак мунофиқ, тартибга солувчи ҳаёт.

(Охирн тўртинчи бетда)

Москва, 23 май 1963 йил. Фидель Кастро шарафига
Кремлда қабул маросими. Суратда: Н. С. Хрушчев, Фи-
дель Кастро ва Л. И. Брежнев ўртоқлар азиз меҳмонга
юксак муккофот топширилгандан кейин

А. Ляпин фотоси.
(Фото-суратлар «Правда»нинг 24 майдаги сонидан олинди).

натган дилар. Мустамлаҳкач
қис системаси эмгирлиб, импер
листан қувбо юборилганди
ейил, улар ўзларининг соби
устамлаҳакаларидан қунида ўз и
изларини қолдириб кетдилар. Ш
аббадан, бир қанча ҳолларда
қариш фақат шундан иборат бў
қили, нагари эксплуататорлар
қили кишлар бўлса, энди улар
етганидан кейин ерлар ва қаш
алларга қора танлилар ҳўжай
қили қолди. Ана шу қора та
лар ҳам ўз бирдорларини ша
атизс равишида эксплуатация
қилиши давом эттирмоқда. Ваҳол
ни, эксплуататорлар ҳам, эксп
тация қилинаётганлар ҳам қор
анлилариди.

Синфий кураш масалалари дамининг танаси қандай рағбат қилганлиги роль ўйнамайди, балки дамининг гоъвий, синфий позицияси муҳим роль ўйнайди. Муаммакчилик зулмидан озод бўлишда мамлакатларда кураш қучайиши ора берида ва факат меҳнат ва меҳнат қилганидан, одамни одам эканлиги дуатация қилиш йўқотилганидир. Ёшингина ёш давлатларнинг қучайиши ҳам рағбат топиши таъмин этилади.

Сисийи муस्ताқилликини қўриқтиришни ўзи соъиб мустамлак ва ярим мустамлака мамлакаларнинг халқлари чет эл монополияларининг асоратидан ҳалқларни эл-кесил халос бўлдиран, деганга ишоним билдираман. Озодликни яшириган мамлакатлар олдида илмий-иқтисодий муस्ताқиллигини қўлга келтиришни, ўз экономикасини жадидиновлатириш, социал тараққиётини таъминлаш, халқларнинг туҳфаси пароятларини яхшилаш ва иқтисоди пайдо бўлди. Ана шу мамлакатлар мустамлакчилар, империалистларнинг асрий ҳукмронлигини оқсонда ўз берган қоқоқчилик ва баргараф қилиш учун ҳали жана кўп ишларни амалга оширмоқда.

Уз-ўзган маълумоти, ёздиқлиги
таърихчи мамлакатлар ўз итис-
лиги мустақиллиги учун, соҳи-
ярақийи учун курашда, аввал-
ла кўчларига ишонадилар. Биро-
мустамадакачкилигини ўқоқ да-
стаси хўмронлиги орқасида та-
таси куриган ва хонаяврон бу-
лан бу мамлакатларини тақти-
дан ёрдам бўлмас, қисқа вақт ич-
ида ўз итисодий қолоқлигини та-
тасини соғиқ мустамада мам-
лакатлар билан санаоти тараққи-
тадан мамлакатлар ўртасидан ж-
а катта тафовутини йўқотиши
қийин.

Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатлар миллий озоодлик ҳаракатини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаб, унга ҳақарафлама ёрдам беришни ўзларнинг интернационал бурчлари деб билмоқдалар.

нинг маъноси нима? Бу, биринч
ан, озодликка эришган мамла
атлардаги халқларнинг ички иш
арига империализмнинг аралаш
ига қарши курашиш, ажнабийла
соратига қарши адолатли кура
либ бораётган халқларга зар

Совет Иттифоқи Осиё, Африка, Латин Америкаси халқлари билан

муносабатларида худди ан-
гуна принципларида амал қилмоқда;
социализм мамлакатлари кечаж-
кустамлака ва ярим мустамла-
калар ёрдам қилини узатмоқда;
буларнинг ердимиши замонасозли-
клар берилаётган ёрдам ёмла-
қали бу ёрдам социализм мамла-
катлари сиёсатининг туқу принцип-
лари хислатларини акс эттир-
моқчи, шундан ўзгача бўлиши ха-
лосини қилишимиз? Чунки бизнинг идея-
ларимиз — ҳамма халқларнинг тең-
лиги ва қардошлиги бўлиб,
қандай эксплуатацияни — ха-
лосини, шунингдек ҳам милли-
ларнинг қудрати, Нюқотишди. Хо-
лосини, буларнинг туқу ороллари
қилишимиз, ҳақ Африка саванналариди-
ди, ҳақ Янубий Американинг бел-
ли.

[illegible]

қўлдан қўришни билан бир
аммидар. Биз жояноқон мамла
нинг мустақилик ва бети
флигини мустахкамлаш уч
рашметин Лаос халқи прогрес
в кўчларининг курашда хайри
хлик изохр қилмоқдамиз.

Биз ўз ёрдамизни бадалига хал
қини базалар ва қонсезиялар бо
қилишни талаб қилмайдик. Ҳе
қанда асосатин бигиларни ма
сран қабул қилдираймиз. Биз
савҳатвешпешлик қилдириш, де
ш давлатларини камситмайми
мамо кредитлар беришда улар
рмовчи шартлар қўйиб, уларни
қийралаймиз. Бизнинг принци
п — тенг ҳуқуқлилик ва бир
рини ҳурматлашлар. Ахир
еши, Африка, Латин Америка
қиллари аини социалистик мам
қатларга ўзларининг вафодо
қсталари деб қараётган эканлар
нинг ажабланидиган жойи бор.

(Охири учинчи бетда)

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ВА КУБА РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ДЎСТАЛИК МИТИНГИ

Совет-Куба дўстлиги митинги қатнашчилари «Ура!», «Вива, Куба!», «Мангу дўстимиз!» демоқдалар.

А. Ляпин ва А. Пахомов фотоси.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚИ

(Боши иккинчи бетда).

Биз ёш миллий давлатлар билан муносабатларимизда улугъ устозимиз Лениннинг васиятларига амал қилмоқдамиз. Ленин Октябрь революциясидан илгарича айтган баъра халқлар миллий озодлигининг мустахкам таянчи бўлади. Биз шу нарсани катти аминимиз, замонамизнинг улугъ революцион кучлари — жаҳон тараққиётининг ҳал қилувчи факторига айланган жаҳон социалистик системаси мамлакатлари, халқлари революцион ишчилар ҳаракати, маълум халқларнинг миллий озодлик ҳаракати, бутун дунёда тинчлик, демократия ва тараққиёт учун курашга бағлиқ барча кучларнинг ўзаро алоқаси ва ҳаракат бирлиги империализмга қарши курашда муваффақият қозонишининг гаровидир. Бу кучларнинг жисмоний империализмга қарши курашда янги янги муваффақиятларга эришувининг гаровидир.

Коммунистлар халқлар олдига ўз эималарига қандай тарихий жавобгарлик олганлигини, тарих улар олдига қандай буюк вазифалар қўйганлигини очиқ равиш билдилади. Биз ўз вазифамизни бажармоғимиз учун бир екадан бош чиқариб, олға боришимиз, пролетар интернационализм байроғини баланд қўтариб боришимиз керак.

Социалистик мамлакатлар, озод бўлган халқлар ҳаракати, жаҳондаги барча прогрессив кишиларнинг гайрати янада катта кучга эга бўлмоғи учун жаҳондаги барча мамлакатларнинг ишчилари синфи ўз сафларини: «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган ўлмас шор остида янада маҳкам жипслаштиришмоғи керак.

Революцион кучлар сафига нифок солиш йўлидаги уринишларга қарши, бундай уринишлар қандай нисбат остида ўтказилишидан қатти назар, қатти кураш олиб бориш зарур.

Синфий жиҳатдан эмас, балки қўшма қараб, танасининг рангига ёки бошқа белгиларга қараб бўлиш — ишчилар синфининг кучларини, барча мамлакатлар меҳнатқилларининг кучларини бириктириш бўлмай, аксинча уларни бир-биридан ажратиб юбориш мақсади. Шу тариқа бўлиш революцион кучларни аниқлаштириш ва революция душманларининг меҳнатқиллардан ўч олишларига ёрдам беради. Бу принцип империалистларга ёқиб тушади, чунки бу принцип уларнинг тегиригидан сув қилиб, уларнинг «бўлиб ол ва ҳукмронлик қил» деган ваҳшона қонунларини рўйга чиқаришларига ёрдам беради.

Империалистлар тушларида ҳам

коммунистик ҳаракат бирлигига, жаҳон социалистик системасидagi мамлакатларнинг жипслигига бир амаллаб пўтур етказиш ниятида эканлигини ҳаммамиз яхши биламиз. Империалистлар социалистик мамлакатларни ҳарбий йўл билан бартараф қила олмасликларини тобора равшан тушуниб билимоқдалар. Улар икки системанинг жаҳон миқёсидagi иқтисодий муносабасида ҳам бизни енголмасликларини энди тушуна бошладилар. Шу сабабли улар эндиликда социалистик ҳамдўстликка, бутун жаҳон коммунистик ҳаракатига нифок солишга умид боғламоқдалар.

Кейинги вақтларда антикоммунистларнинг газаб билан тўла шовқин-суронари орасида янги овоз пайдо бўлиб қолди. Гарбининг баъзи стратеглари социалистик мамлакатларнинг кучлари ўса борган сари улар ўртасидаги ички эътиҳодлар ҳам кучайиб боради, деган фикри илгари сурмоқдалар. Мана кўриб турибсизки, империалистлар социалистик мамлакатларнинг иқтисодик ва маданий ўсбшларига қарши курашда кўп қўлдан кўчирмоқдалар. Афтидан, улар социализм дунёсини ўз мезонлари билан ўлчамни хоҳласалар керак.

Империалистлар социалистик мамлакатларни бир-биридан ажратиб юбориш кўзда тутиб, ҳуссан эски дунёдан мерос бўлиб қолган миллатчилик ҳуфотларини жонлантиришга умид боғлашмоқдалар. Биз социализм душманларига тангал шуни айтмоғимиз керак: Империалистлар, сизлар бу қирғачни отда ҳам ўзоққа бормайсиз!

Коммунистлар социализм душманларининг ана шу кирдиқорларига изчил интернационализм сисабати қарама-қарши қўймоқдалар. Коммунистлар социализм мамлакатларни ўртасидаги ўзаро муносабатларда ҳуқуқий тенглик ва миллий суверенитетни ҳурмат қилиш принципларига қатти амал қилмоқдалар, ҳар бир мамлакатнинг миллий манфаатларини ва ҳуссияларини қатти ҳисобга олмақдалар. Шу билан бирга пролетар ҳаракатининг интернационал бирдамлигига содиқ бўлган социалистик мамлакатларнинг коммунистик партиялари ўз сисабатларидан ўз мамлакатининг манфаатларининг эмас, балки бутун социалистик системанинг манфаатларининг ҳам кўзда тузмоқдалар, дўстлик, ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик мустахкамламоқдалар.

В. И. Ленин бизга пролетар интернационализмнинг юксак принципларини чуқур тушуниб олиниш ва бу принципларни миллатчиликнинг ҳар қандай қўйинишларига қарши мурасиш курашда изчил билан амалга оширингиз деб таълим бериб.

Турмуш шуни кўрсатадики, миллатчилик ревизионистик ва догматик қарашларнинг манбаларидан бири бўлиши мумкин. Шу сабабли коммунистлар коммунистик ҳаракат сафлари бирлигини мустахкамлаш, бу ҳаракатнинг жаҳон тараққиётининг бутун боришига таъсирини кучайтириш учун марксизм-ленинча назаридан ҳар қандай чекинишларга қарши, ўнг оппортунизмга қарши, шунингдек «сўл» оппортунизмга қарши изчил кураш олиб бормоқдалар.

Марксизм-ленинча таълимот асосида жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатини янада жипслаштириш, бу ҳаракатнинг бирлигини бутун чоралар билан мустахкамлаш — бизнинг умумий вазифамиздир.

Буржуа матбуотида Совет Иттифоқи ва Хитой Коммунистик партиялари ўртасидаги муносабатлар тўғрисида бемаъни уйдирмалар кўп босиб чиқаришмоқда. Яқин вақтларда КПСС ва Хитой Коммунистик партиялари бир-бири билан учрашмақлари сизларга маълум. Бу учрашув кучларимизни жипслаштиришга олиб келиши, баъзи масалаларни тушунишдаги тафовутларга барҳам бериши учун бутун куч-қўватимизни сарф қиламиз. Биз ана шу учрашув партияларимизни, бутун халқлар коммунистик ва ишчилар ҳаракатини янада жипслаштиришга олиб келади, деб умид қиламиз. Коммунизм улугъ иш олға қараб килишган ҳаракатидан барча товларни енгиб ўтади ва бутун дунёда тантана қилади.

Биз ўз сафларимизнинг бирлигини мустахкамлаш, жаҳондаги революцион процессни ривожлантириш учун, бутун дунёда тинчликни мустахкамлаш учун, мамлакатларимизда социализм ва коммунизм қўриш учун янада кўпайиш шарт-шароитлар вужудга келтираримиз.

Кубалик дўстларимизни, социализм ва тараққиётнинг барча тарафдорларини ишонтириб айтмамиз, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг антиимпериалистик фронт бирлигини мустахкамлаш, социалистик мамлакатлар ўртасида ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамни кучайтириш, миллий озодлик ҳаракатига ёрдам бериш учун ўз кучларини аямасиз.

Ўртоқ Фидель Кастронинг Совет Иттифоқига қилган сафари совет ва Куба халқлари ўртасидаги, ҳар иккала партияларимиз ўртасидаги бирлигини мустахкамлаш, га ёрдам беришга қўлмай, балки бутун социализм ҳамдўстлигини жипслигини ва бутун жаҳон коммунистик ҳаракати жипслигини мустахкамлашга ҳам ҳисса қўшишга имконият бермоқда.

Қадрон Ўртоқ Фидель, кубалик азиз дўстлар, ўртоқлар!

Совет кишилари Совет Иттифоқининг иқтисодик ва маданий ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлар билан қувонмоқдалар. Хўжалик планларини тўла ва ошириб бажариш Советлар мамлакатининг тараққиёт қонунини бўлиб қолди. Саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш йил сайин ортиб бормоқда. Биз мамлакатимиз тараққиётининг етти йил илтимизи. Биз бу ўринни муқаррар ағтаймиз. Эндиликда бу масала яқин келгусининг ишидир.

Россия Федерациясининг меҳнатқиллари пландан ташқари 30 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш учун антив курашмоқдалар. Кубалик дўстларимиз бу рақамни аниқроқ тасаввур эта олошлари учун 30 миллиард сўм 33 миллиард песога баравар эканлигини айтиб ўтамиз. Аммо бу етти йиллик Россия Федерациясининг бир ўш қўшма равишда бериладиган ҳисса-ку. Мамлакатимиздаги барча республикаларнинг меҳнатқиллари пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи саноатининг қандай кенг қўлама ривожланишини жўда аниқ тасаввур этмоқ учун босиб ўтган йўлга ана бир марта назар солиш керак.

Бизнинг мамлакатимиз бундан 45 йил муқаддам иқтисодий жиҳатдан энг қолоқ мамлакатларнинг бири эди. Россиянинг битмас-туғанмас бойликлари ер остида дебфойда ётар эди, истеъдодли, меҳнатсевар халқ қашмоқчи ва жаҳоллатда азоб чекар эди. В. И. Ленин таъкидлаб ўтганидек, чор Россиясининг хўжалиги замонавий ишлаб чиқариш қуроллари билан Англияга нисбатан тўрт баравар, Германияга нисбатан беш баравар, Америкага нисбатан ўн баравар кам таъминланган эди. Россия халқлари билим ва маданиятнинг тамомилла маҳрум этилган эди.

Ленин ва большевиклар мамлакат раҳбарлиги қила бошлаганларида жаҳонда Ленин планларининг реализация ишонган кишилар кам эди. Бизнинг муваффақиятларимизни пайғамай қўлиш ёки улар тўғрисида илдамий ўтиш иложи бўлмаган ҳоҳири пайтда Гурба «рус мўъжизаси» тўғрисида гапира бошладилар. Бизнинг мамлакатимизда Совет ҳокимияти йилларидан рўйга чиқарилган «рус мўъжизаси» нимадан иборат эканлигини немис дўстларимиз кинорейсесерлардан Аннели ва Андре Торндайклар ўзларининг ҳужжатли фильмларида жўда яхши кўрсатиб бердилар.

Ўш учун, ўз жамияти учун, ўзининг халқ давлати учун меҳнат қилиш, бу давлатнинг порлоқ истиснолиги учун меҳнат қилиш — жаҳонда энг ақилол куч бўлиб, капитализм шароитида халға ҳам келтириб бўлмайдиган инсон ҳақинини рўйга чиқара олади.

Совет Иттифоқи ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан Европада биринчи ва жаҳонда иккинчи ўринни эгаллаб турибди. Аммо биз бунда ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан жаҳонда «хўрича» иккинчи ўринда турибмиз, деб писанда қилмоқдамиз. Биз ҳозирча иккинчи ўрин билан қаноатланишимиз мумкин. Аммо брандан яна беш-етти йил ўтган, биз «Биринчи ўринни бўшатиб беришга», деб айтмамиз. Биз бу ўринни муқаррар ағтаймиз. Эндиликда бу масала яқин келгусининг ишидир.

Биз саноат ишлаб чиқаришининг ривожлантириш суръатлари жиҳатидан Америка Қўшма Штатларига нисбатан дадил олдинда бормоқдамиз. Биз ўтган йили пўл эритиш даражаси жиҳатидан йўшма Штатларга яқинлашиб қолдик. Совет Иттифоқи темир руда ва кўмир қазиб чиқариш, цемент, металл қирқадиган станоклар ишлаб чиқариш, ишлаб чиқариладиган тракторларнинг қуввати, ёки қанд-шаклар, жўн газлама ва бошқа баъзи маҳсулотлар ҳамда буюмлар ишлаб чиқариш соҳасида америкаликлардан ҳозирдаёқ ўзиди кетди.

Атиги ўш йил муқаддам Совет Иттифоқининг саноат ишлаб чиқариш Америкадаги саноат ишлаб чиқаришининг 33 процентига тўғри келар эди. Ҳозир эса салкам 63 процент бўлиб қолди. Ифодали қилиб айтганда, ривожланиш суръатлари жиҳатидан Америка фақат бир қадам қўйганда, бизнинг мамлакатимиз учта қадам ташламоқда. Пигирма йилдан кейин Совет Иттифоқи ҳозир бутун иқтисодий дунёда ишлаб чиқаришга нисбатан нисбатан қарий икки баравар кўп саноат маҳсулотини ишлаб чиқара бошлайди. Ленин бу ҳали чегара эмас. Биз янада тезроқ суръатлар билан олға қараб бора берамиз.

Мамлакатимизда АҚШдаги нисбатан икки баравар кўп вращ ишлаб турибди, уч баравар кўп инжениер тайёрлаб чиқаришмоқда. Шу факт диққатга сазоворки, жаҳонда биринчи атом электростанциясини совет кишиларининг қўли билан яратилди, жаҳонда биринчи атом муз ёвари қурилди, тарихда биринчи марта ажойиб кемалар қосмоғида учирди.

Капитализм билан тинч иқтисодий муносабат тўғрисида гапирган вақтларидан кўнунча бизнинг ялғирлаб боришимиз тўғрисида фақат саноат ва қишлоқ хўжалигининг ривожлантириш кўрсаткичларига қараб ҳукм чиқариладилар. Лекин гап у ёки бу мамлакат фақат қанча нефть, кўмир, пўл ишлаб чиқараётганлигига, қанча оқиқ-овқат маҳсулотлари еттиштириётганлигига ҳаммаси эмас. Бизда аҳолийнинг турмуш даражаси муттасил ошиб бораётган бир пайтда, Америка Қўшма Штатлари ва бошқа капиталистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқаришининг капиталистик мамлакатлардаги нисбатан тезроқ юксалётганлигига сабаб нима, деб сўрасалар, БМТ вакили бу саволга жавоб беришдан бош тортган. Биз ҳаққоний жавоб олишга ёрдам беришимиз мумкин.

Социалистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқаришининг капиталистик мамлакатлардаги нисбатан тезроқ юксалётганлигига сабаб, абад, аввало, шунки, бизнинг иқтисодий ҳўжалиқини бошқаришнинг социалистик принципларига, ишлаб чиқариш воситаларининг иқтисодий мулкчилигига қурилган. У халқнинг қўлида турибди ва планлидир. Муваффақиятларимизнинг «сири» ана шунда, социализм.

Уз-ўзидан маълумки, Совет Иттифоқи революцияни Кубага олиб келди, деб даъво қилиш, ҳатто империалистларнинг ҳам халғида келгани йўқ.

Марксизм-лениннинг, капитализм ва империализм ўзига-ўзи муқаррар гўр қанлиги, эксплуатация қилинаётган деҳқонлар ва ишчилар оммаси орасидан ўзига қўйилган гайрлайди, деган принцип яна бир марта исбот қилинди. Ҳамма ёлғонлар ва тўхматларга қарамай, империалистларнинг пропагандаси ва жўнотларига қарамай, Кубанинг ишчилари ва деҳқонлари эски капиталистик жамиятнинг асло тирилмайдиган мурда қилиб гўрға тикди, абадий қўмиб ташлади (давомий қарсаклар).

Уз-ўзидан маълумки, революция лабораторияларда қилинмайди,

талистик мамлакатларда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш кўпайётган бўлса ҳам, ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан халқнинг турмуш даражасини ошириш ўртасидаги номувофиқлиқ тобора чуқурлашиб кетганлигини кўрсаткич мумкин эмас.

Шуни айтиш қийоқки, уй-жой проблемаси сингари энг ўқир социал проблема Совет Иттифоқида жўда тез суръатлар билан ҳал қилинмоқда. Совет Иттифоқи уй-жой қурилишининг миқёслари жиҳатидан жаҳонда биринчи ўринда турибди. Етти йилликнинг тўрт йили ичида шаҳарларнинг ўзидан 325 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Бу — революцияга қара Россия шаҳарларида асрлар бўйи қуриб келиш натижасида таркиб толган бутун уй-жой фондидан қарий икки баравар кўп мингта янги квартирга одамлар қўчиб кирмоқда. Ана шу давр ичида қишлоқ районларида 2 миллион 350 минг уй қурилди.

Коммунизм социал проблемаларини инсоний ўйлаб, инсоннинг бахт-саодати учун энг изчил ва тўла равишда ҳал қилидиган, одамлар ўртасида ётсиринчи ва ишонсизликни йўқотадиган бир-дан бир иқтисодий-сиёсий кучдир. 1950 йилдан 1961 йилгача бўлган давр ичида Совет Иттифоқида ва ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатларда саноат ишлаб чиқариш йил сайин ўрта ҳисобда 11,7 процент ортган бўлса, капиталистик мамлакатларда атиги 5 процентдан сал кўпроқ ортди, ҳолос. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг саноат статистикаси департаменти бир неча кун муқаддам эълон қилган маълумотлар ҳам ана шу рақамларни тасдиқлаб турибди. Ўша маълумотлардан кўринишда, социалистик мамлакатларнинг иқтисодик ва капиталистик мамлакатлардаги нисбатан икки баравар тезроқ ривожланишмоқда.

Муҳбирлар БМТ вакилидан социалистик мамлакатларда ишлаб чиқаришнинг капиталистик мамлакатлардаги нисбатан тезроқ юксалётганлигига сабаб нима, деб сўрасалар, БМТ вакили бу саволга жавоб беришдан бош тортган. Биз ҳаққоний жавоб олишга ёрдам беришимиз мумкин.

Социалистик мамлакатларда саноат ишлаб чиқаришининг капиталистик мамлакатлардаги нисбатан тезроқ юксалётганлигига сабаб, абад, аввало, шунки, бизнинг иқтисодий ҳўжалиқини бошқаришнинг социалистик принципларига, ишлаб чиқариш воситаларининг иқтисодий мулкчилигига қурилган. У халқнинг қўлида турибди ва планлидир. Муваффақиятларимизнинг «сири» ана шунда, социализм.

Уз-ўзидан маълумки, Совет Иттифоқи революцияни Кубага олиб келди, деб даъво қилиш, ҳатто империалистларнинг ҳам халғида келгани йўқ.

Марксизм-лениннинг, капитализм ва империализм ўзига-ўзи муқаррар гўр қанлиги, эксплуатация қилинаётган деҳқонлар ва ишчилар оммаси орасидан ўзига қўйилган гайрлайди, деган принцип яна бир марта исбот қилинди. Ҳамма ёлғонлар ва тўхматларга қарамай, империалистларнинг пропагандаси ва жўнотларига қарамай, Кубанинг ишчилари ва деҳқонлари эски капиталистик жамиятнинг асло тирилмайдиган мурда қилиб гўрға тикди, абадий қўмиб ташлади (давомий қарсаклар).

Уз-ўзидан маълумки, революция лабораторияларда қилинмайди,

листик тузумнинг кучи ана шунда. «Рус мўъжизаси» — амалдаги марксизм-ленинизмдир. Кубалик азиз дўстлар!

Ўртоқлар! Биз сизлар билан биргаликда, барча социализм мамлакатлари билан биргаликда Маркс, Энгельс, Ленин байроғи остида, Париж Коммунаси ва Октябрь революциясининг жанговар байроғи остида коммунистик истиқбол сари бормоқдамиз. Ер юзидagi халқларнинг тобора кўпи ана шу революцион байроқ остига тўплана беради ва ҳамма одамлар эски дунё исанжаларини елкасидан улоқтириб ташлаб, ўзининг чинакам тарихи асрига, коммунизм асрига қадам қўйдиган гўзал дамлар энди узок эмас. Ана шу истиқбол курашчиси, коммунистик жамият қурувчиси бўлишдан кўра юксакроқ бахт-саодат йўқи!

Мамлакатларимизнинг халқлари ягона революцион гайрат билан, олға, порлоқ истиқбол сари умумий иттиҳод билан жипслашдилар. Биз умумий ишдаги биродарлар ва сафдошлар бир сафда, битта азгу мақсад сари бормоқдамиз!

Бизнинг дўстлигимиз мустахкам ва буюмлашмоқда. Бу дўстлик тоғ-чақмасиди мусаффо ва меҳнат аҳли бир-бирининг қўлини қисиб қўришган пайтдагидек мустахкамдир. Совет халқи вафодор дўст сифатида ўз кубалик биродарларнинг ютуқларига ва машаққатларига чин юракдан шерикдир. Қалбларимиз тўридан отилиб чиқаётган ана шу қизгин туйғуларини бўшатириб, совутиб қўя оладиган масофалар йўқ, океанлар йўқ.

Бизнинг олдимизда сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлик қилиш, маданий алоқаларни кучайтириш, халқларимизни маънавий жиҳатдан янада яқинлаштириш учун кенг майдон очилмоқда. Бизнинг дўстлигимиз тобора баракали самаралар бераверади, халқларимизни ўзаро боғитиб, олға, социализм ва коммунизм сари биргаликда боришимизни жадаллаштираверади.

Совет Иттифоқи ва Куба халқларининг буюмлашмоқда қарсаклар дўстлиги ашай берсин ва ривожланиб берисин!

Яшасин социализм қўраётган қаҳрамон Куба халқи! Яшасин Куба халқининг жанговар авангарди — Социалистик революция бирлашган партияси!

Куба халқининг вакиллари, унинг қаҳрамони ва йўлбошчиси, буюм дўстимиз Фидель Кастро Русга оташин салом! Революцион Кубага ура! Вива Куба!

(Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи узок давом этган гўлдуроз қарсаклар билан бир неча марта бўлиб турди).

(Охири тўртинчи бетда)

Ўртоқ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС НУТҚИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси азиз Ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев! КПСС Марказий Комитетидagi ўртоқлар!

Совет граждандари! Гарчи биз Совет Иттифоқида яна бир оз вақт турсак ҳам, лекин улугъ мамлакатимизда бўлишимизнинг расмий қисми бугун тугайди.

Бошқача сўз билан айтганда, бугун биз москваликлар билан ва бутун совет халқи билан хайрлашмоқдамиз. Мен нутқимни ёзиб, тайёрлаб қўйдим, чунки бундай қилиш чамамда — ҳамма учун — тарқимон учун ҳам, сизларнинг тилингизни билмаган меннинг учун ҳам яхшироқ бўлади, деб ўйладим.

Бугун мен сизларга ташаккур айтишим мумкин, аммо, бизга ёддирланган меҳмухобат тўғрисида тўғридан, тушунарли сабабларга кўра, бу вазифани адо қилиш биз учун осон иш эмас. (Қарсаклар).

Совет Иттифоқида қилган визитимиз бизнинг делегациямиз учун ниҳоят даражада ибратли бўлди. Неҳа ва неча минг миля олдига туриб, бизнинг революциямизга

ҳал қилувчи ва бебаҳо ёрдам кўрсатаётган дўст Совет мамлакатига ташаккуримиз тўлиб-тошган ҳолда биз бу ерга келдик, албатта.

Ленин биз гап совет воқеалигига, совет қардошларимизга биринчи марта юзма-юз дуч келдик.

Бу мамлакатнинг қандайлигини, унинг халқи қилган ишларини, унинг шижоатини, қаҳрамонлигини, унинг тарихини — мана шунларнинг ҳаммасини китобларини ўқиб, ҳужжатларини, фильмларини, фотографияларини кўриш билан тўла равишда тасаввур қилиш мумкин эмас. Буларни кўз билан кўриш ва ҳис қилиш керак. Жаҳонда иккинчи Совет Иттифоқи бордеса бўлади. Буларнинг бири — илчи ва деҳқонлар қўрган, уларнинг қони ва берган қурбонлари билан ўзини қаттиқ туриб сақлаб қолган Совет Иттифоқидир. Ишончли янги даврни очиб, берган, Маркс, Энгельс, Лениннинг идеяларини революция тарихида қадалантирган, халқ хўжалигини, маданиятини ва фанини шу вақтгача мисли қўрилмаган суръатлар билан тез ривожлантиришни таъминлаган, озод меҳнатқилларнинг биринчи социалистик давлати, биринчи Ватани бўлган Совет Иттифоқидир.

Реакцион душманлар энг ёмон воситалар билан тасвирлаб кўрсатаётган, монополистик капитал газеталар тасвирлаётган, эксплуататор синфларнинг сотқин иқтисодбозлари ва сотқин қаламфурушлар тасвирлаётган ана бошқача «Совет Иттифоқи» ҳам бор.

Биз Америка монополиялари ҳукмронлиги қилиб келган, помешиклар ва буржуазия бошқариб келган мамлакатда туғилганмиз. Давлат ҳокимиятига органларни, ҳарбий аппарат, бошқа маъмурий муносабатлар, бутун матбуот, радио, кино, кигоблар, мактаблар бизнинг мамлакатимизда бутун воситалар билан Совет Иттифоқида тўхмат ва бўҳтоқларни тарқатиб келдилар. Ишчилар синфининг душманлари оммани ўзларига бўйинсунириб турмоқ ва омманинг революцион руҳини бостиримоқ учун фақат репрессиялардангина фойдаланиб қолмасдан шу билан биргаликда, идеология қурулидан, ўзларининг асосий қуроллари бўлган ёлғончиликдан ҳам фойдаландилар.

Маркс айтганидек, коммунизм шароити Латин Америкасида ҳам кезиб юрибди. Лекин эксплуататорлар бу шароитда эксплуатация қилинувчиларни қўриштиш учун фойдаланишга уринмоқдалар. Улар

марксизм-ленинизмга тўхмат қилиб, бу таълимоти ватанга, жамиятга, озодликка, оилага, шахсга душман бўлган бегона таълимоти қилиб кўрсатишга уринмоқдалар. Буржуазиянинг назаридан ватан, жамият, озодлик, оила, шахс ҳақида битта тушунчада — ҳусусий мулкда ифодаланади.

Улар ишлаб чиқариш воситаларининг ҳусусий мулк бўлишини таъминламоқ учун ватанин империалистларга сотмоқдалар, оқилан бузмоқдалар, озодлиқни бўғмоқдалар, эксплуататорларга ва эксплуатация қилинувчиларга бўлиган йиртқиқчилик жамиятини қўжудга келтиришга, шахсини қўл қилишга интиломоқдалар.

Гадоилар, фоҳишалар, ишсизлар, боқимсиз болалар, уй-жойсиз оилалар, саводсизлар — одамларнинг мана шундай гуруҳлари, ҳатто энг тараклий этган қашча-қашча, маданият ҳам тўлиб ётибди. Ахлос, маданият, оила, инсон шахси капиталистларнинг манфаатларига, ишлаб чиқариш қуролларини воситаларини ҳусусий мулк қилиш манфаатларига шайланган бўлибди. Лекин эксплуататорлар бу шароитда эксплуатация қилинувчиларни қўриштиш учун энг қудратли капиталистик дав-

латдан атиги 90 миля нарида турган ва шундай шароитда ишлаб келган бизнинг халқимиз қандай қилиб шуллардан қутулишга, қишларини парчалаб ташлашга, эски фикрларни улоқтириб ташлаб, коммунизм билан иқтисодиёт, Америка қитъасида биринчи социалистик

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ВА КУБА РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ДУСТЛИК МИТИНГИ

Ўртоқ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС НУТҚИ

(Боши учинчи бетда)

бир марта, шак-шубҳасиз, исбот қилди. Синфий жамиятнинг ахлок принципларига асосланган халқаро муносабатлар тарихида қўпол кучни қўлланишдан иборат йиртқиқчилик қонуни қадим замонлардан бери то нейинги кунларгача ҳукмронлик қилиб келди. Социалистик лагерь пайдо бўлиб, ўсиб бориши билан ахвол тубдан ўзгарди. Ҳозирги дунёдаги кучларнинг янги нисбати бўлмаганида эди, Америка империализми Куба революциясини қонга ботиришдан қайтмас эди. Биз ҳам мамлакатимизда социализм куриши билан ҳозирги вақтда шу гулланган олмаган бўлув эдик, балки чет эл оккупациячиларига қарши тоғларда, далаalarda ва маҳфий йўллар билан жанг қила берган бўлув эдик.

Ленин империалистлар воқеаларга осонлик билан қўнғимайдилар. Улар октябрдаги тангликдан кейинги яна бонинг мамлакатимизга курулди бостириб кириш планларидан воз кечдилар. Утган йилнинг ўрталарида Куба ва Совет Иттифоқи ҳукуматлари бонинг мамлакатимизга қарши тайёрланаётган бостириб киришининг олдини олоқ учун тегишли чоралар қўришга қарор қилган вақтда, бизнинг сиебатимиз халқаро ҳуқуқ нормаларига ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига тўла равишда асосланган сиебат эди. Куба ўз хавфсизлигига таҳдид қилинганлигини кўриди ва ўзининг суверен ҳуқуқларига таяниб, ўз мулофаа қобилиятини мустақиллаштириш чораларини кўриш учун тўла асосга эга бўлди. Империалистлар ҳеч бир қонуний

асосларга эга бўлмаган ҳолда, ҳарбий-дегиз блокнадаши бошладилар, бу блокада жаҳонни уруш ёқасига келтириб қўйди. Бу танглик Кўшма Штатлар агрессия сиебатининг натижаси ва оқибати бўлиб, курул кучи билан мамлакатимизга бостириб кириш бу сиебатнинг қўқисси бўлиши лозим эди. Шундай бўлса ҳам, АҚШ ҳукумати бонинг мамлакатимизга қарши ўзининг агрессия тайёрлаганлигини инкор қилиб, ўзи у-жугада келтирган кескинлик учун жавабгарлигини Кубага ва Совет Иттифоқиға тўнкашга интиди. Бу тангликнинг ҳақиқий сабабчиликни кимлигини энди бутун дунё билиб турибди.

АҚШ ҳукумати билан Куба контрреволюционерлари ўртасида пайдо бўлган зиддиятлар туфайли ҳақиқат маълум бўлиб қолди. Контрреволюциянинг Америка ҳукуматининг ўзи тайинлаган асосий бошлиғи яқинда бутун дунёга кенг маълум бўлиб қолган. Ҳозирги хатда Кўшма Штатлар ҳақиқатан Кубага қарши ҳарбий агрессия тайёрлаганлигини айтиди. Октябрдаги танглик ҳал қилинганлиги ва бонинг натижасида Кўшма Штатлар зиммасига агрессия планларидан воз кечиш мажбуриятини қонланганлиги мамлакатимиз душманлари ўртасида янажаъл қилиниша сабаб бўлди. Бу эса ҳақиқатнинг очилишига ҳам ёрдам берди. Вақт ўтиши билан бу ҳақиқат воқеалар нимадан иборат бўлганлигини кўрсатиб берди. Империалистларнинг Кубага бостириб кириш планлари барбод бўлиб, қонлигин олдини олиш мумкин эканлиги маълум бўлиб қолди. Бироқ, империалистлар воқеаларга нотўғри баҳо берадилар, деган хавф қола берди. Лекин Совет

Иттифоқи шу йилнинг март ойида ўз вақтида ва қатъий қилиб оғоҳлангиларига уришқоқ ун-сурларнинг қилиб турган бошларини совутиб қўйди.

Бизнинг делегациямиз СССРга келганлиги муносабати билан империалистлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукумати ва совет халқи Куба революцияси билан нақадар бирдам эканлигини кўра олдидлар. (Давомли қарсаклар).

Ўзидан кўп минг миля олисда турган кичик халқни ҳимоя қилмоқ учун ўзининг 45 йиллик яратувчилик меҳнати билан ва жуда кўп кураблар бериб вужудга келтирган фарогатини термоядро уруши таросининг палласига қўйган мамлакатнинг улуглиги абадий порлаяжак! Фашистларга қарши Улуг Ватан уруши вақтида ўзининг яшах ҳуқуқини ва жуда катта бойлиқларини ривожлантириш ҳуқуқини сақлаб қолмоқ учун Кубадаги аҳолининг ҳам-масига қараганда ҳам кўпроқ қим-қингизан Кубага муносабатларидишсини йўқотган Совет мамла-катини кичик мамлакатимизни ҳимоя қиламан, деб оғир уруш машаққатини ҳеч бир тортирмай ўз устига олишга шай бўлиб турди. (Қарсаклар). Бундай бирдамлик намуналари тарихда бўлган эмас.

Империализм мана шунинг ўзидир!

Коммунизм мана шунинг ўзидир! (Ўзоқ давом этган қарсаклар. Ҳамма ўрнидан турди. «Ўра!» «Вива Куба!» деган хитоблар янгради).

Мана шунинг ўзи катта ва кичик халқлар ўртасида марксизм-ленинизм таълимоти асосида бутунлай янги муносабатлар ўрнатилганлигини ёрқин исботлаб ту-

рибди. Бизнинг делегациямиз улар билан Совет Иттифоқида шу қадар илтифот ва ҳурмат билан қизғин қилиб олинаядиги суверенитет ва ҳақиқат ўртасида тенглик тушуни-часини мисли қўймаган юксакликка кўтаради. (Давомли қарсаклар).

Совет Иттифоқи билан Куба ўртасидаги дўстлик ҳақиқатан ҳам йўратилди. АҚШ ҳукумати курулди агрессия сиебатига ўтишдан олдинқ, Куба революциясини очлик билан бўлиб ташлашга уриниб кўрди. Лекин социалистик лагерь билан бўлган иқтисодий муносабатлар ва халқимиз ўз вақтида иқтисодий ёрдам олганлиги очлик блокадасини муваффақиятсизликка учратди. Бу нарса марксизм-ленинизмнинг, бир мамлакатнинг иккинчи мамлакатини иқтисодий эксплуатация қилиши, мустамлакачилик, капитализм ва империализм даври учун халқлар билан мана шундай қароқчиликнинг социалистик мамлакатларнинг бутунлай йўқ бўлиб кеталии ва ўзининг ўзини юксак даражада ривожланган индустриал со-циалистик мамлакатларнинг эконо-мик-заиф мамлакатларга берадиган ёрдами ва ўзаро манфаатли хамкорлиги ағаллайди, деган қон-дасини тасдиқламоқда.

Кубани ҳимоя қилмоқ учун оғоҳлангиларига чораларини қўришга Совет Иттифоқини мажбур қил-ган тўғридан-тўғри курулди агрессияга тайёрлаган бошланмасдан олдин империалистлар ўзларига ёланган кучларни бизнинг мамлакатимизга ҳужум қилдириш учун ташкилий равишда тайёрлаб бердилар. Совет Иттифоқидан ва социалистик лагерьнинг бошқа мам-

лакатларидан олган курулларимиз агрессорни тор-мор келтириши-мига имкон берди. Империалистлар агрессиянинг мумкин бўлган ва ўзлари ўйлаб топган ҳамма формаларини ишлатдилар ҳамда батамом муваффақиятсизликка уч-радилар. Биз ҳамма вақт совет ёрдамига таяниб турдик.

Бироқ, империалистларнинг ма-дубоята учраганликлари улар бизни тинч қўйдилар, деган маъ-нони билдирмайдилар. Яна жанжал чиқ-маслиги учун тутатилиши лозим бўлган бир қанча факторлар ҳа-ли ҳам мавжуд. Кўшма Штатлар мамлакатимизга қарши қаттиқ иқ-тисодий блокадаи давом эттир-моқда. Кўшма Штатлар биз билан савдо-сотик қилинишига қалаёт бормоқ учун ўз тасирини остида турган ҳамма давлатларга таъйин ўтказмоқда. Империалистлар ўз территориясида минглаб контрре-волюционерларни ҳарбий ва диверсия ишларига тайёрламоқда-лар. Куба территориясига контр-революция агентлари ва улар учун курул-яроғ муттасил юбори-либ турибди. Кўшма Штатларнинг ҳарбий кемалари ва самолётлари бизнинг деңиз чегараларимизни ва осмон чегараларимизни систе-матик равишда бузмоқда. Юсу-лик самолётларининг бостириб ки-риши диверсия мақсадларига хиз-мат қилмоқда: яқинда Америка-даги базадан учиб келган қароқчи самолёт нефтни қайта ишлаш за-водларимиздан бирини бомбарди-мон қилди. Ниҳоят, Кўшма Штат-лар территориясимизнинг бир бўла-гини ҳали ҳам оккупация қилиб турибди, шу ерда Американинг ҳарбий базаси бор. Кўшма Штат-ларнинг агентлари шу базадан кели-б, Куба меҳнаткашларини ҳеч бир сабабсиз ўлдирмоқдалар, ўша жойдан бизнинг мамлакатимизга саботажчиларни юбормоқдалар, ўша жойдан туриб ҳар хил яғво-ғарликларни қилмоқдалар.

Мана шундай агрессия сиеба-ти ўтказилган шароитда Куба Америка қитъасидagi ҳамма мам-лакатлар билан, шу қаторда Кўшма Штатлар билан ҳам ўзи-нинг тинчликда яшашни ва нор-мал муносабатларда бўлишни ис-таганлигини аъён қилди. Қанада билан бўлаётган муносабатлар, Мексика, Бразилия билан ҳамда Латин Америкасидаги бошқа мам-лакатлар билан бўлаётган муноса-батлар мана шундай муносабат-ларнинг намунаси бўла олади.

Америка халқининг ўзи Амери-ка ҳукуматининг Кубага қарши қилаётган иқтисодий агрессияси-нинг жафосини тоғтмоқда. Амери-ка халқи бизнинг тамакиниз син-гари махсусотлардан маҳрум қилиб қўйилган, бизнинг тамакиниз си-фатига тенг келадиган тамакиниз жаҳон бозоридан топиб бўлмайди. Жаҳон бозорда қанднинг нархи жуда ошиб кетганлиги — сабабди, Америка халқи қанд сотиб ол-моқ учун бу йил бир миллиард долларга яқин ошмишча ҳақ тўла-шга мажбур бўлади. АҚШ Куба қандига қарши найрағлар ишлат-ганлиги қарши бозорда қанд нар-хининг мана шундай ошиб кети-шига кўп жихатдан сабаб бўлди. Америка халқининг ўзи ақлга тў-ғри келмайдиган бундай сиебатинг қурбони бўлмоқда.

Кўшма Штатларнинг Куба ре-волюциясига қарши сиебати бата-мом шарманд бўлиб ва бу мамла-кат ҳукуматини жуда катта сиебий мағлубиятларга олиб келди. Хо-ригги маъмуриятга дўк ва пўнса-лар қилиб уни ҳарбий халокат ёқасига келтириб қўйишга ўрина-ётган принципсиз сиебатбозлар Куба революциясига нафратини авж ол-дирмоқдалар. Социалистик ҳам-дўстлигининг ҳамма халқлари қаб-бизнинг халқимиз ҳам ер юзиди ахшироқ турмуш қуришни давом эттирмоқ учун тинчлик бўлишини

истайди. Бироқ, тинчлик учун ку-раш бизнинг халқларимиздан қат-та қурбонлар талаб қилади, мен бу-ларни ўртоқ Хрушчевдан кўп марта-лаб эшитманман. Бизнинг халқа-римиз энг замонавий курул билан курулланган ва тўла жангозаа тай-ёрларлик ҳолатида турган курул-ди кучларга эга бўлиши мутлақо заору.

Социалистик лагерьнинг қудрати ҳарбий авантюраларга ишкйбоз бўлганларнинг қўлини боғлаб қў-моқда, тинчликни таъминлаб туриб-ди ҳамда халқларнинг мустамлака-чилик ва империалистик зулмга қарши кураш олиб бориши учун жуда қулай шароит вужудга кел-тирмоқда. Коммунистик ҳавака-тининг бирлиги нақадар мустаҳкам бўлса, бу ҳаракат шў қадар кучли бўлади. (Қарсаклар).

Бу — исботлаб ўтиришининг ҳо-жати бўлмаган ва очик кўриниб ту-рган ҳақиқатдир. Барча прогрессив ва революцион кучларнинг био-лигини Маркс ҳамма мамлакатлар-нинг коммунистларига шнор қилиб қолдирди. Эндиликда коммунистик халқаро ҳаракат бирлиги барча марксизм-ленинчиларнинг шиори-дир. Бутун дунё пролетариатли, бирлашмиш! — Маркс ва Энгельс-нинг васияти мана шу. (Қарсак-лар).

Совет Иттифоқидagi азиз дўст-лар! Бизнинг Совет Иттифоқида келишимиз халқимиз яратган улў ишларини ўз жойида кўриб баҳо беришимизга имкон берди. Бунинг учун нақадар зўр матонат сарф-ланганлигини ва қурбонлар берил-ганлигини биламиз. Чет эллардан келган кишига Совет Иттифоқи энгилмас қалъа бўлиб қўйилди. Совет халқининг бирлиги, давлат-тинчилиги ва халқ ҳўжалигининг жуда яхши ташкил этилганлиги бизни қойиб қилмоқда, бу эса совет жам-иятига тағий ҳам кўпроқ куч бағишлайди. чнинг ўз олдида тур-ган жуда катта вазифаларни бака-ришини ўз зиммасига олиш имко-натини таъминлайди. Хох эркак, хох аёл бўлсин, ҳар бир совет ки-шида гўзал камтарлиқ руҳи бо-лишини кўриб турибмиз. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси қилган ишларини ҳаммасини кў-риб, Ленин фахрланган бўлув эди.

Лениннинг халқ оммасининг ташкилотчилиги ва раҳбари партия-нинг роли тўғрисидаги таълимоти нақадар чуқур таълимот эканли-гига баҳо бера олдик. Партиянинг халқ билан мустаҳкам қўнқисини ишлатишининг ҳис қилиб олдиқ, партиянинг раҳбарлари очик қўй-гил ва камтар қилшлар эканлиги-ни, улар коммунизм куриш вази-фаларига ўзларининг бутун ку-рашларини беришга қаттиқ бел боғла-ганликларини кўрдик.

Биз мамлакат бўйлаб катта са-фар қилиб қарийб бир ой совет халқи билан бирга яшаб, шў на-сага мутлақо амин бўлдиқки, Со-вет Иттифоқининг халқ ҳўжалиги жуда киска вақт ичиди АҚШ да-га даражадан муқаррар ўзиб кетади. (Қарсаклар).

Бу факт кучларининг нисбати учун умрининг охириг кунлари қолган халқаро реакциянинг Совет Иттифоқи тўғрисида таркатаётган разил тухмат ва бўхтаюларнинг шарманд бўлиши учун эзил-кесил, ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади. Тухматчилар ер юзиди халқ ҳам учун турадиган гўл одамларни аллаб лақиллатиши учун вақт оз қолди.

Ўз вақтида Европани кезиб ў-ган коммунизм шарпаси кезиб юрибди, ҳамма жойда кезиб юриб-ди. Ҳозирги вақтда шў шарпанин кўриб, чинакам ваҳимига тушаёт-ганлар — меҳнаткашларни эксплуа-тация қилувчилар абадий йўқ бўлиб кетадиган кун яқинлашиб келди. (Қарсаклар).

Биз аминимизки, совет халқи биз билан бўлган бу учрашув дўстлиги-мизнинг мустаҳкамлашишига жуда катта ёрдам беради. Куба делега-

циясини табрикламоқ учун кўта-рилган миллион-миллион кўўлар, бизни ҳамма жойда кўтиб олган кишиларнинг шодлиёна табассумла-ри ва табрик хитоблари тўғрисидаги хотираларни биз ўзимиз билан абадий олиб кетамиз. (Қарсаклар).

Халқларимиз ўртасида дўстлик-ни ҳормай-толмай вужудга келтир-ган қимтига — ўртоқ Никита Серге-евич Хрушчевга беҳад ташаккури-мизни изҳор қилмай нутқимни та-момлай олмайман. (Ўзоқ давом эт-ган гулдуррос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан турди. Митинг қат-нашчилари: «Фидель-Хрушчев!», «Ҳамма биргаликда!» деган сўз-ларни бир неча марта тақрорлай-дилар).

Биз уни ва унинг орнали бутун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Марказий Комитетини Совет Иттифоқининг коммунизм қуриш йўлида унинг раҳбарлиги-га эришган муваффақиятлари бил-ан чин қўнгилдан муборабод қиламиз. (Гулдуррос қарсаклар).

Катта раҳмат, Совет Иттифоқи-даги қардошлар! (Фидель Кастро бу сўзларни русчалаб айтиди. Ҳо-зир бўлганлар унинг бу сўзларини гулдуррос қарсаклар билан кўтиб оладилар).

Яшасин коммунизм! (Гулдуррос қарсаклар).

Ё Ватан, ё ўлим! (Гулдуррос қарсаклар).

Биз энгилмиз! (Ўзоқ давом этган гулдуррос қарсаклар. Ҳамма ўри-дан турди. «Ўра!» ва «Вива Куба!» «Фидель — Дўстлик!» деган хитоблар янгради).

Редактор З. И. ЕСЕНБОВ

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

25 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — концерт, (мактаб ўқувчилар учун) 18.35 — Те-левизион янглиқлар. 18.50 — Агро-ном суҳбат.

Рус тилида: 19.10 — «Совет спор-ти» киножурнали 19.20 — Енгли куй-лардан концерт. 19.50 Чет эл кино. Хроникаси. 20.00 — Свердлов номи концер залдан Марказий кўн-чюк театрининг «Сенинг муноғи-ларинг остида» деган спектакли олиб кўрсатилади. Танлафус вақтларида телевизион янглиқлар. 22.00 — Са-надом Каленов куйлари (Ўзбек тили-да).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Спорт эш-ти-рини. 18.40 — Дўстнинг ялмаси (қалми-оммабод фильми). 19.00 — Ҳужжатли фильм.

Ўзбек тилида: 19.40 — Кўрман кўл (очери). 19.50 — Стадионда учраша-сиз номи бадиий фильм.

Рус тилида: 21.10 — Фан ва тех-ника киножурнали. 21.20 — Оқшў кўли номи фильми.балет.

НАВОНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/У да Шахридод, Штраусина, Болеро, 26/У да кундуз Жизель, кеңурун Кармен.

ХАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/У да Алишер Навоий, 26/У да кундуз Булутлар таранаси... кеңурун То. Бутан товуш.

МУҚИМНИ НОМЛИ ТЕАТРДА (қил-шин бино) — 25/У да Мишин бино, 26/У да Ташболта ошми. Спектакл-лар кеч соат 8 яримда бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Очилган сир (кеч соат 7 гача). Етти ака-ууга етти келин (кеч соат 7. 8-45 минут ва 10-да) — «ВАТАН».

Уйин-кулги нечаси — «МИР», «ЭЗ-БЕКЦИСТОН» (кундуз ва кеңурун).

Пароль — «ВИКТОРИЯ» — НАВОНИ номи (кеч соат 5 гача). «ЭЗБЕКЦИ-СТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кеңу-рун), «СПУТНИК» (ортада соат 10, кундуз 12. 2. 4 да).

Дада сотиб олдим — «ИСКРА» (кундуз ва кеңурун).

Мардлик ва олижанобли — «ДРУЖ-БА» (2-зада). «ЕШ ГВАРДИЯ» (ку-н-дуз ва кеңурун). «СПУТНИК» (тоқ соатларда ва кеч 6, 8, 10 да).

Низо боиси — «КОМСОМОД ЭО ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кеңурун). Кечдан тонгача — (1-зада) «ДРУЖБА» (кундуз ва кеңурун).

Айбон мамлигидан оланган — «МОСКВА» (кундуз ва кеңурун).

Жоао Каррал ва кеңурун — «ВОСТОК» (кундуз ва кеңурун).

Биринчи аср иккиси — НАВОНИ номи (кеч соат 5 дан).

ЭЗГИ БИНОДА:

(Кеч) спектаклдан соат 8.45 минут ва 10 яримда бошланади) Сикмалагй севги — «ВАТАН».

Пароль — «ВИКТОРИЯ» — НАВОНИ номи.

Етти азамат — «ФЕСТИВАЛЬ», КА-ФАНОВ номи.

Низо боиси — ТЕЛЬМАН номи. ПУШКИН номи. «ПАХТАКОР».

Шанаркамши оронидиғи ўлим — «РАРЕТА».

Мардлик ва олижанобли — «ПО-ВЕДА».

Уйин-кулги нечаси — «ШАРҚ».

Салбчилар — «МЕХНАТ».

Олижаноб кишилар орасида — С. РАЗИН номи.

БУХОРО ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Областимиз колхоз ва совхозла-ри КПСС XXII съезди, партия Марказий Комитетининг март ва ноябр Пленумлари тарихий қарорларини бажариш учун кураша бориб, Совет Иттифоқи Коммуни-стик партияси Марказий Комитети-нинг навбатдаги Пленуми шара-фига социалистик муносабати авж олдириб пилла таъдидат давлат планини 24 майда муздатдан ил-гари 101 процент бажардилар.

ХУРМАТ ТЕШАЕВА 500 КИЛОГРАММ ПИЛЛА ТОПШИРДИ

БУХОРО. 24 май. («Қизил Ўз-бекистон» махсус мухбиридан те-лефон орқали). Мамлакатга го-ял қимматли хом ашё — 1785 тонна пилла етказиб берган бу-лорлиқ азамат пиллачиларини зафарига Давлат уюфотининга лауреати Хурмат Тешаевани ҳам муносиб ҳиссаи бор.

Ромитан ишлаб чиқариш бош-қармасидаги Ленин номи кол-хозининг зево бошлиғи ўртоқ Хурмат Тешаева 4 қуту курут уру-ғини ҳар қутисидан 125 кило-граммдан, жамиярин тонна аёла наа пилла териб олишга муваф-фақ бўлди. Шунингдек, шу кол-хоздан Ҳамро Олимова, Карл Маркс номи колхоздан Нора Ёдо-горова ўртоқлар бошқик зево-ларда ҳар қутидан 100 кило-граммдан ортқ пилла териб олиб, давлатга топшириди.

Мамлакатга 1785 тонна юқори си-фатли қимматли хом ашё топши-рилди.

Коммунистик партия ленинчи Марказий Комитетининг, Совет ҳукуматининг, қадрдонимиз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг оталарча қўр-сатаетган ғамхўрлигидан илҳом-ланган област пиллачилари кўла-мда об-хаво шароитининг нуқу-лай келиши оқибатида юз берган қийинчиликларни енгиб, пиллачи-лиқни ривожлантиришда катта ютуқларга эришдилар. Пилла со-тиш планини Вобекент ишлаб чи-қариш бошқармаси 117 процент. Бухоро ишлаб чиқариш бошқар-маси 115 процент, Қорақўл ишлаб чиқариш бошқармаси 113 про-цент, Гиждувон ишлаб чиқариш бошқармаси 101 процент бажар-дилар.

Кўнгина колхозлар, юзлаб бри-гада ва зеволар пилла кўртлари-ни жадал усулда боқиб ажойиб натижаларга эришдилар.

Бухоро ишлаб чиқариш бош-қармасидаги «Ленинизм», Охун-бобоев номи, «Янги турмуш», «Маданият» колхозлари, «Қогон» совхоз, Вобекент ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номи, «Ленинград», «Коммунизм», «Ленинбод», «Зарафшон», «Шоф-рикон», Қорақўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октябрь», «Мо-сква», Карл Маркс номи, «Ленинград», «Шарқ юлдузи», Гиж-дувон ишлаб чиқариш бошқарма-сидаги «Гулистон», «Зарафшон», «Коммунизм», «Бухоро», «Пахта-обод», Ромитан ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Социализм»,

«Ленинград» ва бошқа колхозлар социалистик мажбуриятларини ор-тини билан адо етидилар.

Республиканинг атоқли пилла-чиси, Давлат мукофотининг лау-реати Хурмат Тешаева 4 қуту курут уруғининг ҳар қутисидан 125 килограммдан сифатли пилла олди. Ромитан ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номи кол-хозининг Ҳамро, Олимова, Карл Маркс номи колхозининг Нор Ёдо-горова, «Ромитан» совхозининг Норбегим Қураганова, Вобекент ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Зарафшон» колхозининг Мутар-раф Ҷураева, «Шофрикон» кол-хозининг Марзия Ҳайдарова, Карл Маркс номи колхозининг Ҳазар Гуломова, Гиждувон ишлаб чиқар-иш бошқармасидаги «Гулистон» колхозининг София Шодиева, «Тошработ» колхозининг Тўхфа Болтаева, Жданов номи колхоз-ининг Соли Сифат Қизи, Калинин номи колхозининг Гулсара Эрга-шева ва бошқа ўртоқлар бошқик зеволарни ҳар қуту курут уруғи-дан 100 килограммдан ва ундан ҳам ошириб пилла олдилар.

Област пиллачилари ўз имко-натларини ҳисоблаб чиқиб, дав-латга пландан ташқари 2 минг центнер пилла сотишга аҳд қил-дилар.

Колхоз ва совхозларимиз дав-латга қорақўл терини, туҳум сотиш йиллик ва гўшт тайёрлаш яриш йиллик планларини ҳам орғини билан бажардилар.

Област кишлоқ ҳўжалик меҳ-наткашлари Ўзбекистон КП Мар-казий Комитети, Ўзбекистон ССР

Олий Совети ва республика Ми-нистрлар Советининг муножаати-га жавабан табиий офат оқибат-ларини тутатиш, давлатга бу йил пахта сотиш оқасидан олган со-циалистик мажбуриятларининг ба-жарилишини таъминлайдиган да-режада мўл ҳосил етиштириш учун пахта даладарига янада зўр гайрат билан ишлайдилар.

Н. МАТЧОНОВ,
Ўзбекистон КП Бухоро об-ласт комитетининг секре-тари.

Н